

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főter 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltér petit sora 30 kr.</p>
--	---	--

Szegénység.

Kormány és társadalom, közhatóság és humanitarius társulások ez év tavaszán Magyarországon csodálatos bajjal fognak megismerkedni és orvoslásukkal bibelődni: a népnymorral, mely állam, társadalom, közhatóság ajtaján a bibliai hittelt zörget, hogy adassék.

Hiszen más időkben is voltak balsikeres esztendőök, de akkor az emberek hozzá is voltak edzve, hogy igényeiket lefokozták.

És mit tapasztalunk most?

Azt, hogy míg a pauperismus Temes és Torontálból kétségbeesítő színekben feltör, Palmay Ilka temesvári, nagybecskereké hangversenyére török verik magukat az emberek és ha számon vennők a farsangi mulatozásokat, elit-vigalmakat, bizony nem szégyelné magát az ez évi numerus, a többi évekétől.

De hiszen mindenki előtt evidens tapasztalat a folytonos szegényedés, a középosztálynak vigasztalhatatlan helyzete. S mégis mi a bántó tapasztalat? Az, hogy a fényezés sohasem vont oly általánosan forgójába mindeneket, mint kovunkban, a midőn, »az addig

nyújtózás, a meddig a takaród ér,« — csak a bölcsek fura nézete s valójában a tömeg boldog megfélemezésben éli világát véletlenül, halálra spekulálva s követvén a római imperatornak elvét: »ám következzék utánnam az özönviz.« De nem a középosztálynak epidémiája ez, hanem általánosan minden embernek. A főrend oktanok költségei általában túl mennek erején, a munkásosztály szörnyű igényeiben komplikálja a kusza nézeteket, midőn kenyérhiányán a társadalomnak kell segíteni. Sőt vizsgálva az életnézetek változását, merjük mondani, hogy egy népréteg sem változott meg úgy a felfokozott igényekben, mint a munkás osztály, igényeit felfokozta úgy, hogy bajos lesz vágyait teljesíteni.

Sőt elhintett az a szerencsétlen közfelfogás a munkás osztályban, hogy az álladalomnak kötelessége eltartani azt a tagját, a ki éhez.

A pauperismuson emberileg segítve, meg kell gondolnunk, hogy e téves felfogás meggyőreztetésére nem szabad alkalmat adnunk. E sorok írójának alkalmá volt Hódmezővásárhelyen tapasztalni, hogy a filentropiának minő megtévelyedése volt, hogy minden ellenszol-

gálat nélkül pénzbeli segélyeket osztottak. Felfokozták ezzel a kapzsi emberek pénzsovár vágyát és faktum, hogy olyanok vették ki a 8—12 frt, alamizsnát, a kiknek ezer forintjuk kamatozott a bankban. És még az inség-alamizsna pénzbeli alakjéért törték magukat az emberek, a népkonyka látogatása megbélyegző volt. Pedig nincsen más-ként. Az éhes ember nem distinguál és a szégyenkezést más időkre hagyja.

Valóságos balfogás volt a pénzbeli alamizsna kiszolgáltatása, ellenben a népnymor valódi helyzetnek kipuhatólására egyedül a népkonyhák felállítása a helyes, de mint emberbaráti tényező a legjobb. A pénzbeli adomány elcsuszik, könnyelmű emberek kezén mérge, az inség idején pedig mindenesetre az a vigasztaló, ha a szegény ember az éhenhalás ellen biztosítják a jó szívek.

De a pauperismus orvosszere, nem is az alamizsna, mely az önértetést sérti. Hanem igyekezni kell munkaalkalmakat kell nyújtani. És ez már közhatósági akció. Minden megyének vannak távolabbra vett utépitési programja. A paran-

Szinvaktság.

Az óra éjfélét ütött. Odament a távirógéphez, felhívta a tőle mérföldekre levő állomásokat és — boldog újévet kívánt. Nem válaszolt, nem köszönte, viszont se kívánta egy sem, csak egy vett magának annyi fáradságot, hogy visszakopogott egy felkiáltójelet, a mi táviró műnyelven annyit jelent: Számár! — Bizony, a vasutasok nem igen udvariaskodnak, nem érnek rá. O is ép most küldte el az utolsó vonatját, mert úgy jött a sor, hogy Szilveszter éjjelén szolgálatban legyen. Most hajnalig van egy kis szünetje, ledül a kényelmesen pamlagra, de nem aludni. — pihenni, éber nyitott szemmel és hallgatódzik. Előbb azonban leteszi kék köpönyegét, egy kissé megázott: meg kényelem, vagy inkább takarékoskodásból egy barna felöltőben szokott heverészni. Igen, hogy ne törje, koptassa a drága uniformist, egy kiszolgált, hosszú felöltőt vett magára. Aztán ledült. Eltekintve a táviró-gépek kopogásától és a semaphorok megszokott csengésétől, az állomáson csend volt. A várótermek üre-

sek. De ki is utazna Szilveszter éjjelén. Ilyenkor mindenki családjá körében várja az újévet. A ki pedig otthon nincs, az legalább haza gondol. Tavaly még ő is otthon volt, még akkor nem volt vasútas. Tavaly, — az ám, tavaly ez éjjelen ismerkedett meg vele, imádotójával, a kis kövérkereképű angyallal: Rózsa Mariskával. Egy éve, hogy megismerte, egy éve, hogy szereti és el is veszi. A szülők beleegyezése megvan, a menyasszony kelengyéje előkészítve, csak ép a kinevezésre várnak. Mert még csak gyakornok; sokkal jobban szereti őt, semhogy bizonytalan jövővel vezesse oltárhoz. Hanem ha kinevezik hivatalnoknak, — husvétra több mint bizonyos, — egy hónapig sem vár, elhozza.

Ebben az édes merengésben tekintete a rajta levő felöltőre esett. Bámult egy ideig rá, aztán fektetőből felugrott a lámpa mellé és élesen nézte. De édes Istenem mi lehet az, hisz ő határozottan tudja, hogy felöltője barna és most hiába nézi oly erősen, hogy szeméi csaknem megmerevednek, mégis szürkének látja. Gondolkozva járt le fel az irodában, végre felnézett és megállt. Nyitjára jött. Eszébe jutott, hogy vannak emberek, kik minden színt szürkének látnak, de leggyakrabban csak egyet,

pl. a pirosat. Ő ép a barnát. Világos, hogy a látóérzéke megbénult, színvak lett. De hát oly nagy baj az, ha valaki pl. a vörös bort Tiszavíznek nézi és nem iszik belőle? Más közönséges halandónak nem baj, — a vasútasnak életbe vágó kérdés. A színvak nem lehet vasútas. Titkolhatná talán egy ideig, de azzal nem sokra vinné. Ha rájönnek úgy is elbocsájtják, hát jobb ha ő mond le állásáról. Elkeseredetten ült az íróasztalhoz és a levél fölebbvalóihoz csakhamar kész volt. Aztán finomabb papírt vett maga elé és reszkető kézzel írt, nem cifrázva, de határozottan:

Kedves Mariska!

Ma arra a váratlan tudatra jöttem, hogy színvak vagyok. E körülmény arra kényszerít, hogy állásomat oda hagyva, új pályán keressék megélhetést. Kérhetném, hogy tartson ki mellettem, de jövőm bizonytalan, ismeretlen. — Feledjen; boldogítson mást, ki szerencsésebb, mint az, ki Önre mindig szeretve fog gondolni.

..... d.

Boritékba tette, leragasztotta. Szemeibe könnyek gyűltek és fiatal, komor ar-

csoló szükség és a népnomor szomorú aktualitása vegyék napirendre a munkákat.

Ha tavasztájt munkát tudunk adni a népnek, a logjobban megoldottuk a kérdést.

Legfőbb követelmény pedig az, hogy túlérzékeny filantrópia ne találjon inséget, a hol nincs. Mert úgy is lesz elég feladata a jószíveknek, a hol tényleg inség lesz.

Lapunk előző számában lemondtunk már arról, hogy Hegyi Antallal, Csongrádváros néhai plébánossával, továbbra is directe foglalkozunk, mivel azt hittük, hogy megérdemelt büntetését maga is olyanok fogja tartani.

Ezen feltevésünkben azonban tévedtünk, mert habár Hegyi Antal, felfüggesztett plébános, városunkra nézve néhaivá vált is, azt látjuk, hogy az ő kezei még mindig működnek s úgy látszik, hogy az általuk a csongrádi hit-és társadalmi életen ejtett, s ma már hegedni kezdő sebet gyógyulni nem engedik, ez az oka annak, hogy a helybeli közbéke érdekében kénytelenek vagyunk vele legalább indirekte foglalkozni.

Ugy látjuk, hogy habár Hegyi Antalra két szentszék is rásütötte a svájci misepénzek elsikasztásának bélyegét, mi elmozdításának legfőbb oka volt, mégis vannak heti, sőt napilapok is, melyek politikai okokat közöltek s közölnek, volt hívei egy részének megtévesztésére.

Tudomással birunk arról is, hogy távozása előtt a hozzá bucsúzni járó hívei előtt magát mint áldozatot, mint martirt tüntette fel, sőt Jézushoz hasonlította, kit úgy árult el Judás, mint őt paptársai.

Mint ügyes taktikus gondoskodik arról is, hogy hívei egy részében ezen téveshit ápolassék, s

czán végig peregetek. Sokáig ülhetett ott, míg szomorkodásából a szolga belépte zavarta föl.

— Boldog új évet kívánok gyakornok úr! Parancsolt talán valamit?

— Nem, semmit, köszönöm. Azaz, hogy igen. Ezt a levelet dobja a gyűjtőszekrénybe.

Az öreg megfordult, menni akart.

— Várjon csak János! Ide nézzen, milyen színű ez a felöltő rajtam?

— Szürke, kérem alássan.

— Szürke? Nem barna? Hát maga is . . . ?

— Ez szürke. Pedig úgy tudom, a gyakornok úr kabátja barna volt?

— Bizony öreg, maga is színvak.

— Már megengedem, de nem tudom mi legyen az. Inkább tán, hogy az este a gyakornok úr is ide adta a felöltőjét, meg a főnökné nagysága is a slafrokját, azt én meg elcseréltem . . .

— Adja a levelet öreg. Ne dobja be. Nem kell semmi.

Kimehet!

Gr. Invalidus.

részvétük egy a felettes hatósághoz, a primási szentszékhez, benyújtandó kérvény alakjában megnyilatkozzék, miért is ilyen értelembe néhány vakonhívójével levelez s buzgó munkálkodásra serkenti őket, hogy ez által a felsőbb hatóságot megtéveszse s az ítélet az ő javára módosíttassék.

Szól a rege egy gyűjtőivrről is, melylyel csekély 4000 frtot óhajtottak volna összeszedni, hogy ezzel a Hegyi által elkorteszkedett misepénzek kiegyenlítettessenek, de ezzel nem boldogultak. Hátha még tudnák, hogy itt nem négy, hanem 24 ezer forintról van szó!

Némileg értjük a nép egy számba nem vehető töredékének ragaszkodását, kik leginkább régi politikai párthívei, hitelezői s azok sorából kerülnek ki, kik nem egyszer törölték meg szájaacskaikat a parochia asztalánál. Vannak azonban önzetlenek is, mert Hegyi viselt dolgainak palástolására felhasználta a papi jámborság látszatát is. Ima könyveket, énekeket nyomtatott, a templomot díszítette, több új egyházi ajtatos szokást hozott be. Aki azonban azt hiszi, hogy mindezt ő saját jövedelméből, avagy az elsikasztott misepénzekből cselekedte az nagyon csalódik, mert ahhoz a költségeket mind híveinek adakozásokhozta össze.

Ezzel a csekély jámborsággal azonban éles ellentétben állanak viselt dolgai, a hatalomra törés, az ellenmondás nem türeése, XIV. Lajos jelszavának megvalósítása: „Az állam én vagyok.”

Messzetért attól a szép hivatástól melyre feszentelték, minden téren élet és halál ura óhajtott lenni, mely céljának elérésében az esz-közökben épen nem válogatott. Lefelé a pofozkodás, verekedés, felfelé a szó argumentumaival küzdött, közönséges eszközei a gyanúsítás, ráfogás, rágalmozás s följelentések voltak, mikor melyik látszott neki czélszerűbbnek.

Viselt dolgairol melyek épen nem a papi köntös alá valók, könyvet lehetne írni, de jobban érzi Csongrádváros közönsége az ő szereplését minthogy intenünk kellene arra, hogy Hegyi Antalnak még mindig sötétségben szenvedő néhány hívével ne tartson, s az aláírás czéljából körözött kérvényt figyelmen kívül hagyja. Ha azonban az érdekeltek által körözött kérvény a felsőbb forum elé fölterjesztetnék és szüksége forogna majd fenn, hogy az érvénytelenítessék, ott leszünk majd mi is, hogy azokat a vádakot, melyeket a szentszék mostani ítéleténél figyelmen kívül hagyott, újra felelevenítsük s Schuster Constantín váci püpek s a két szentszéknek a Hegyi ügyben hozott igazságos ítéletért köszönetet mondjunk s legföbben mint olyanért, mely hivatva lesz arra, hogy végrehajtása által a városunkban rég nem élvezett békét helyreállítsa.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Agócs János félegyházi apát-plebános a tegnap esteli vonattal Csongrádra jött, hogy a mai szentbeszéd alkalmával a plebánián történt változásokról és esetleg Hegyi elmozdításának okairól a hívőket felvilágosítsa. Ennek mi leginkább örülünk, mert így a sok mende-mondának eleje lesz vége s tudomást szerzünk róla mindenki, hogy Hegyi nem árulásnak, hanem a saját bűnének áldozata.

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrád-vármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 22-én tartja meg rendes évnegyedes közgyűlését, a széképület nagytermében. Ezt megelőzően, a f. hó 21-én, délelőtt fél 10 órakor, a kisteremben, a közigazgatási bizottság tartja e havi rendes ülését.

— **Pályázatok.** A községi pénztáros s a II-od bíró lemondása folytán megüresedett két községi hivatalnok állásra, ma hirdették meg, közhirdetés útján a pályázatot. Pályázati határidő e hét folyama s a pályázati kérvények ezen idő alatt nyújtandók be.

— **Vármegyei műútépítés.** A mindszentbaksi törvényhatósági útnak műúttá legendő kiépítésére vonatkozó építési tervek — mint erről már hírt adtunk — készek a kivitelre. Csató Zsigmond dr. vármegyei alispán e műútépítésnek 10700 frt költségvetéssel előirányzott alapozási földmunkájára, a f. hó 24-re tűzi ki a zárt ajánlati versenytárgyalást és miután sulyt fektet rá, hogy ezt a munkát — építési vállalkozók mellőzésével — lehetőleg közvetlenül maguk a vármegyebebeli földmunkások nyerjék el, felhívást intéz a járási főszolgabírókhoz és Szentest város polgármesteréhez az iránt, hogy a zárt ajánlati versenyhirdetményt minél tökéletesebben és minél szélesebb körben hozzák a községekben nyilvánosságra. A munkásoknak adott kedvezmény lesz a versenyhirdetésben az, hogy tőlük nem követelnék a vállalati összeg 5 százalékának megfelelő óvadékot, hanem csupán 100 frt előzetes óvadék letételét, mely — ha a vállalatot mint esetleg legolcsóbb ajánlattevők elnyernék, a munka folyamán, a kereseti kimutatásukból lesz 5 százalékra fokozatosan kiegészítve. Az ajánlati versenytárgyalást különben közölni fogjuk lapunkban.

— **Tanítók mulatsága.** A csongrádi állami elemi iskolák tanítótestülete márczius elején műkedvelői előadással egybe kötött mulatságot szándékozik rendezni, mely mint az előkészületek mutatják, jól fog sikerülni.

— **Előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter arról értesíti leiratilag vármegyénk közönségét, hogy Pálffy Ferencz budapesti ügyvédnek előmunkálati engedélyt adott egy Gyomától, Bánfalva és Derekegyháza érintésével Hm.-Vásárhelyig és ennek kiágazásaként Derekegyházától kiindulva, Mágocs érintésével, a a szentes-vásárhelyi vasút valamely állomásához beköthető helyi érdekű gőzmozdonyú vagy villamos erőre berendezett vasút építésére. Mődukban lesz tehát a vármegyén újból a vidékünket boldogítani akaró vasútépítési vállalkozókkal foglalkozhatni.

— **Telephon Hirmondó Csongrádon.** A telephon hirmondó részvénytársaság az elmúlt héten tartotta meg éves közgyűlését, melyen tekintettel azon sikerre, melyet a Telephon Hirmondó a Budapest körül fekvő kisebb községekben elért, elhatározta a társaság, hogy vállalatát a vidékre is kiterjeszti s már ez év folyamán kiépítetteti az aradi, vásárhelyi, szolnoki, a csongrádi s más több vidéki vonalakat is. Így ez év folyamán már Csongrádon is lehet hallgatni a Telephon Hirmondót.

— **Casinói közgyűlés.** A »Csongrádi Casinó« ma délután 6 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melynek tárgyai: a mult évi számadás elbírálása, az 1898 évi költségvetés megállapítása s a választmány megalakítása.

— **Tűzoltók bandája.** A helybeli önkéntes tűzoltó egylet mindenáron azon ipar-

kedés. Végül megválasztattak a működési időtartam szerint kilépett s részben elhalt előjárósági tagok helyett előjárósági tagokul a következő három évre: Felber Mátyás Kovács Szőke Ferencz bognár Palásti Ferencz köteles, Szép Józsepszabó, és Bertus Bálint kőműves, ipartestületi rendes tagok. Számvevőkül pedig: Fekete Lajos, mészáros Kammerer Pál, órák és Deák István ács építő iparosok választattak meg egyhangulag a f. hó 1898. évre. Mely után a közgyűlés elnök köszönetének nyilvánítása, az ipartestület részéről pedig jegyző által az elnöknek mondott köszönet nyilvánítás mellett fejeztetett be.

— **Igazi tél.** A cigány példabeszéd szerint, nincs hideg tél nélkül. De mit ér a tél hó nélkül? Pedig azt hittük, hogy az idejé télből hó nélkül gázolunk ki. Most, midőn már tél végét járjuk, változott meg hirtelen az idő. A lapok már jelezték, hogy a napokban az ország különböző részében havazás állott elő. Sőt Fiume tájékán is hó borítja a hegyeket. Nálunk a f. hó 4-én viradóra a légsúlymérő néhány óra alatt 10 m/m-t esett le. A hirtelen esésből valami orkánal összekötött zivatart kezdtünk jósolni. A helyett azonban a f. hó 5-én reggel sűrűn kezdett esni a hó és rövid egy óra alatt vastag fehér lepellel vonta be a fekete földet. A légsúlymérő még folytonosan lefelé halad: miből bizony következtethetjük, hogy a csapadék tartós lesz. Valamint, hogy a havazást eső fogja felváltani és az esetben bokáig járhatunk a locs-pocsban. Máskülönb meg, a vetésekre a havazás jó hatással lesz; hiszen ősz óta alig volt csapadék. Csak az lenne a baj, ha a hosszú szárazságot tartós nedveség váltaná fel. Ez esetben a vadzizek sok kárt tennének a vetésekben. De ha hosszasan tart a havazás, árviztől is tarthatunk.

— **Ártézi gőzfürdő Csongrádon.** Szilapák Anna, — mint biztos forrásból értesülünk — főtéri házáat, ártézi fürdővé alakíttatja át. Ártézi kutat furat udvarában, melynek elkészítését egy hőmezővársárhelyi kútműves fogja teljesíteni. Az artézi kút forrásengedély iránti kérvény már beadatott az alispáni hivatalba; a fürdővé átalakítandó ház felépítésére benyújtott kérvényt pedig a legközelebbi községi közgyűlés fogja tárgyalni. Hisszük, hogy a közjó érdekében, mind a két forum jóváhagyja a kérvényező kívánságát. A fürdő különösen egészségügyi szempontból nagy hiányt pótol városunkban, ahol eddig, csak a nvárfolyamán egy rozoga deszka fürdőház nyújtott némi élvezetet a községnek, mely most meg lesz kímélve attól, hogy, ha fürdeni akart, át kellett rándulni Szentésre, vagy Félégyházára. Most azonban az új gőzfürdőfelépítésével, — mely reméljük kényelmesen lesz berendezve — s így a nagy közönség érdeke e tekintetben hosszú vajadás után mégis kielégítésre fog találni.

— **Concert.** — Az intelligens fiatalság által a kaszinó javára m. hó 29-én rendezett, hangversenynyel egy köztől táncmulatság minden tekintetben fényesen sikerült. A rendezőségnek — mint utólag értesültünk — az estély sikerét illetőleg, egy maliciósus híresztelés következtében ugyan aggályai voltak, de hála a gondviselésnek: alaptalanoknak bizonyultak. A szereplők derekasan kitettek magukért és ugyancsak a z ar élvezetben részesítették a jelenvolt nagyszámú, distingvált közönséget. A concertet követő táncmulatságra a publikum, csaknem kivétel nélkül együtt maradt. Általában elmondhatni, hogy a hangversenyt művészi színvonal, a viradtig tartó táncmulatságot pedig csapongó jókedv jellemezte. E helyen teszünk említést az anyagi sikerről is, mely nem igen marad hátra a szellemiek terén elért mellett, a mennyiben a 102 frtnyi bevételből az összes kiadások gevalléros fődőzése után 30 o. é. frtot adhatott át a rendezőség tiszta jövedelemkép a kaszinó igen tisztelt pénztárossának. Külön köszönet illeti azokat a vidéki úri fiatalembereket, kik megjelenésükkel szintén hathatósan hozzájárultak a mulatság sikerültéhez. Voltak Félégyházáról, Kecskemétről, Kunszentmártonról, Felgyőrről, Szegvárról. Jelen volt a szelevényi mérnöki testület, a félgyházi honvédtisztikar is szép számmal képviseltette magát. Az alábbiakban részletesen beszámolunk a hangverseny lefolyásáról. Első szám volt Réti Viola, Szabó Szeréna és Zora Olga kisasszonyok hat-

kezésre. A művészi technikával előadott, jól betanult zongora játék ellen semmi kifogás nem emelhető. Másodsorra Eder Ágneska k. a. lépett a pódiumra és szavalta sikkkel, kellemmel Gabányiné századvégies tárgyú »Menyasszony« cz. humoros monológját. Rosenberg Mariska k. a. szép, magyaros czimbalomjátéka következett. Látszott, hogy ifju, ábrándos kedélye átérzi azt, a mit játszik, Szívből a szívhez: zajos tampsvikart aratott. A programm negyedik pontja volt a Zora Feodor úr által előadott magándal Verdy »Troubadurjából,« kísérve Baghy Zsigmond úr mesteri zongora játéka által. Nem tudja az ember, mit tartson a műsor leggyönyörűbben sikerült pontjának: Zora úr remek énekét-e vagy az ötödik számként Baghy Zsigmond úrtól zongorán eljátszott részt Káldy Gyula »Kurucz hangok« cz. zeneművéből? Különösen a »Palotás« részlet dobogtatta meg magyar szívünket. Egy dialog következett volna még, de ez elmaradt. . . . Kérjük az igen tisztelt rendezőséget, hogy a maga hatáskörében jövőre iparkodjék odahatni, miszerint, a mi a műsorban fel van véve az mind előadassék! Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül ama körülményt, hogy a hallgatóság a szerepek alatt sem szünt meg discourálni, mi a szereplőkre nem valami kellemes hatással lehetett. Tudomásunk szerint az »arany-ifjúság« az első sikeren fölbuzdulva f. hó 19-ére egy újabb kangversenyt tervez. A concerten jelen volt hölgyek neveit *kétszokorba fűzve*, alább közöljük. Asszonyok: Ausländer Jenőné, Bojniczer Jakabné, dr. Buck Hermanné, Blázsik Mihályné, Draskovits Dezsőné, Cs. Forgó Józsefné, dr. Grünfeld Sándorné, Gál Józsefné (Kun Szt.-Márton), Eszes Imréné, dr. Havas Zsigmondné, Komjáthy Mórné, Lampel Fülöpné, Mátéffy Kálmánné, Mihalovitsné Wiedler Etelka, Mészáros Károlyné, Rosenberg Edéné, Réthy Ferenczné, Sághy Mihályné, Szabó Sándorné, Sordovány Jánosné, dr. Szappanos Sándorné, Szőke Pálné, Söhlya Gyuláné, Szvoboda Ferenczné, Szendrői Lászlóné, özv. Tari Lászlóné, Tasnádi Imréné, Várady Jakabné, Vannay Ferenczné, Weisz Márkné, Vladár Sándorné, Zóra Györgyné. Leányok: Bojniczer Ilonka, Domján Mariska (Kecskemét), Greskovics Francziska, Eder Ágneska, Cs. Forgó Terike, Kádár Margitka, Krammer Ella (Budapest), Piláth Anna, Rosenberg Mariska, Réti Viola, Szabó Szeréna, Szvoboda Jolánka, Szvoboda Rózsika, Vatzek Laura, Zóra Olga.

— **Kinevezés.** Drexler Antal róm. káth. lelkész, urat, aki eddig a községi polg. fiu iskolánál, mint hittan, német és latin nyelv tanára működik, ugyan e tantárgyak előadására, ő n. méltósága vallás és közoktatásügyi miniszter, az áll. polg. fiuiskolához nevezte ki. Ugyan ez alkalommal Farkas Béla polg. isk. igazgatónak az ének. tanításért 200. frt évi díjat utalványozott.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A csongrádi ált. ipartestület évi rendes közgyűlését a város közháza tanácstermében a lefolyt hó 2-án d. u. 2 órakor elég szép érdeklődés mellett tartotta meg. A gyűlés vezetését — Eder János ipartestületi biztos úr hon nem léte következtén Tasnádi Imre járási szolgabíró vezette, kinek tapintatos elnöki eljárásának köszönhető, hogy a közgyűlés egy pár élénkebb részét kivéve, a legnagyobb rendben folyt le. Örvendetes jelenségnek mondható azon körülmény, hogy a tárgysorozat összes pontjai az ipartestület előjáróságának véleményes javaslata folytán döntetett el s így az évi jelentés, mint a számvétség által kifogástalannak talált forgalmi és vagyoni mérleg, valamint az 1898. évi költségvetés általános helyeslés közt fogadtatott el. Fontosabb tárgyként szerepeltek még, az ipartestületi betegséggélyző pénztár 15 kiküldött iparos tagjának megválasztása. A ruházati zakosztály indítványa a zászlók és gyertyák bizonyos díjért leendő kiszolgáltatása ügyében. Egy iparos olvasókör létesítése és területi házvétele iránti intéz-

kedés. Végül megválasztattak a működési időtartam szerint kilépett s részben elhalt előjárósági tagok helyett előjárósági tagokul a következő három évre: Felber Mátyás Kovács Szőke Ferencz bognár Palásti Ferencz köteles, Szép Józsepszabó, és Bertus Bálint kőműves, ipartestületi rendes tagok. Számvevőkül pedig: Fekete Lajos, mészáros Kammerer Pál, órák és Deák István ács építő iparosok választattak meg egyhangulag a f. hó 1898. évre. Mely után a közgyűlés elnök köszönetének nyilvánítása, az ipartestület részéről pedig jegyző által az elnöknek mondott köszönet nyilvánítás mellett fejeztetett be.

— **A tápéi inséggölcsön.** Szomorú esztendő s különösen szomorú tél köszöntött Tápé lakosaira. A jobbára Szeged városától bérlett föld szűk termést adott az ottani gazdálkodóknak, kik kamatmentes kölcsönért folyamodtak a földművelésügyi miniszterhez. A miniszter pénzkölcsön helyett vetőmagot ajánlott fel a lakosságnak oly értékben, mint azt ma fizetik s a jövő termésből kellett volna visszafizetni. A lakosság azonban félt attól, hogy a gabona ára nagy mértékben esni fog s így esetleg 1 métermázsá helyett 2 métermázsá árát kell visszafizetni. Megismételték tehát kérelmüket, hogy a miniszter 8000 frt kamatmentesen kölcsönözzön részükre, amely összeget három év alatt fizetnék vissza. A miniszter Vadnay Andor főispán útján értesítette a kis községet, hogy pénzt nem kölcsönözhet vetőmagra, hanem szivesen befolyásolja azt, hogy a munkát kereső lakosság földmunka vállalatoknál foglalkozást nyerjen. A tápéi jegyző, Véghe Elek, a lakosságot felszólította, hogy jelentkezzenek, aki földmunkálatra akar menni. A fölhisvára mintegy 180 ember jelentkezett, de ezek is csak közséjük közelében szeretnének kubikmunkát végezni, minthogy a gyékényiparhoz való jelenléttük pár órára naponként szükséges. A tápéiak remélik, hogy a közelben, a tiszai gátmunkálatoknál a közel jövőben foglalkoztatást kapnak.

— **A dorosmai közbirtokosság új vizsgáló biztosa.** A földművelésügyi miniszter, a f. hó 2-án érkezett leiratában arról értesíti vármegyénk alispánját, hogy a dorosmai közbirtokosság ügy- és vagyonkezelésének megvizsgálására kiküldött Lekky István miniszteri segédtitkár, ezen megbízatásában eljárni akadályoztatva lévén, helyette újabban Németh József miniszteri segédtitkárt küldte ki. A miniszter jelzi egyúttal, hogy az új kiküldött lejegyzetele idejéről értesíteni fogja az alispáni hivatalt.

— **Ismét koncert.** A csongrádi ifjuság felbuzdulva a multkori sikeren újabb concertet szándékozik adni a f. hó 19-én a kaszinó nagytermében. Erre a concertre: Bubenik Antal városi műkértész gyönyörű csokrokat fog készíteni azon reményben, hogy nagyobb kelendőse lesz a csokroknak, mint a mult concerten.

— **Református istentisztelet.** Pap Lajos ev. ref. lelkész ma délután 2 órakor, az áll. elemi iskolai épület 11-ik számú tantermében istentiszteletet tart, melyre az ev. ref. egyház híveinek figyelmét ez uton is felhívjuk.

— **Szerencséhezó takarékpénztár.** A Budapesten székelő Magyar Általános Takarékpénztár Rész.-Társ. képviselője 1896. évi jun. havában felkereste Schwarz Márkus gyomai lakost, 3%-os magy. jelzálog sorsjegyek havi részletfizetésre való megvételét ajánlotta. Hosszas rábeszélés után. S végre két darab sorsjegyet vett, melyek egyikét a 723—17. számú, a folyó hó 25-én tartott húzásban 200.-000 koronás főnyereménynyel húztak ki. Képzhetők, mily és izgatottságot idézett elő ezen szerény életviszonyok közt élő családban, valamint az egész helységben az éjjel 10 órakor érkező sürgöny, mely a szerencsés hírt tartalmazza. — Ezen eset bizonyítékát adja annak, hogy minden embernek, sőt a kevéssé módúnak is meg van adva a lehetőség arra, hogy ilyen részletre vett sorsjegy révén hirtelen vagyonhoz jusson. A szerencsés nyerő nyereményét az elismert

szolid Magyar által. Takarékpénztárnál fel is vette és az alábbi nyilatkozatot állította ki: «Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaságának, Budapest. Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy az Önöktől az 1896. évi július hó 22-én részletfizetésenként vásárolt 723. sorozatu 17. számú 3%-os Magyar Jelzáloghitelbank sorsjegy alapján elért 200,000. azaz kétszáz ezer koronás főnyereményt a mai napon legelőzékenyebb feltételek mellett leszámították, melyért ez uton is a leghálasabb köszönetemet nyilvánítom. Budapest, 1898. január hó 27-én. Kiváló tisztelettel Schwarcz Márkus gyomai lakos, fakeskeredő.»

Szerkesztői üzenet.

Gr. In validus. Csak jöjjön a többi!

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyilttér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Folyó hó 2-án éjjel Komárom Szent Péteren tűz ütött ki s rövid pár óra alatt községünk nagy része elpusztult. Mi alulirottak az

Országos Magyar Kölsönös Biztosító Szövetkezetnél

voltunk biztosítva és hálásan ismerjük el, hogy a szövetkezet nagyérdemű igazgató-sága kárunkat a leglelküimeretesebben azonnal fölvétet s az igazságosan megállapított kártérítést mindnyájunknak késedelem nélkül, teljes megelégedésünkre, minden levonás nélkül készpénzben tizen-nyégyezer forinttal kifizette.

A szövetkezet ezen becsületes eljárásáért hálás köszönetet mondunk azért is, mert a mióta leégtünk, nem mult el nap, hogy a községünkben itt ólalkodó biztosító részvénytársasági ügynökök ne ijesztettek volna azzal, hogy mi, kik a szövetkezetnél biztosítottunk, hiába várunk kártérítésre, mert a szövetkezet csak ígér, de nem fizet. Most pedig arról győződünk meg, hogy ezen híresztelések alávaló hazugságok és hogy mi jártunk legjobban s azok bánták meg, a kik nem voltak biztosítva; mert a szövetkezet nem tett úgy, mint egyes más társaság, a mely egyéb levonásokon kívül a kártérítésből feleitől díjakat is több évekre előre lefogott.

Isten áldása legyen ezen a szövetkezetben és minden gazda ember csak saját érdekében teszi, ha idejön biztosítani. Ajánljuk minden gazdának figyelmébe!

Kélt Komárom Szent-Péteren, 1898. jan. 23. Molnár Sándor s. k., Répás István s. k., Petres Jánosné †, Compó János s. k., Bikó Julianne †, Bálint János s. k., Mitos István s. k., özv. Zakar Jánosné †, Mészáros Lajos s. k., Pivoda Zsófi s. k., Holetz András s. k., Bálint Balázs s. k., Göll Pál s. k., Mészáros Máté s. k., Tokodi Sándor s. k., Molnár János bilitz s. k., Czövek István s. k., Mészáros László s. k., Czövek Sándor s. k., Bálint Joáchim s. k., Szabó András Dóssa s. k., Nagy Amburs s. k., id. Kosdi Mihály s. k., Német Anerásné s. k., özv. Kozsdi Jánosné s. k., Mészáros István Miklós s. k., Mészáros András Miklós s. k., Németh Mihály s. k., Hajabács Imre bíró s. k., Mészáros István s. k.

Etóttünk (P. H.) Szent Péter helységpecsétje, Hajabács Imre s. k. községi bíró, Mészáros István s. k. községi t. bíró, Kollányi Miklós s. k. jegyző.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Csongrád vármegye beszerzési bizottságától.

1. szám.
1898.

Hirdetmény.

Csongrád vármegye hajdúi s tisztí legényei részére az 1898. évben szükséges

következő ruházati illetmények: 1 drb. nagy, kék színű mente a kapusnak, 14 drb. mente, 14 drb. téli posztó kék nadrag, 14 drb. vászonzubbony, 14 drb. vászonnadrag, 14 drb. sapka; továbbá 14 pár uj-s ugyanannyi fejelés csizma elkészítésére zártajánlati verseny tárgya'as hirdettetik.

Felhivatnak vállalkozni kívánó iparosok, hogy lepecsételt borítékba zárt ajánlataikat f. é. február hó 13-ik napjának d. e. 11 órájáig alulirotnak hivatalos helyiségében nyujtsák be.

Megjegyeztetik:

1. az ajánlathoz a vállalati összeg 10%-a készpénzben ovadékképes értékpapírokban melléklendő.

2. az anyagok lehetőleg haza gyártmányok s a minták az ajánlathoz esatolandók.

Az ajánlatok a f. évi február hó 13-án d. e. 11 órakor fognak felbontatni s

elbiráltatni.

Szentesen, 1398. évi február hó 3-án.

Cicatricis Lajos:

várm. főjegyző a beszerzési biz. elnöke.

Laubsäge

**Warenhaus
gold: Pelikan
VII. Siebensterng. 24
Wien. Preisbuch gratis. Wien.**

20-17

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15-20 cm.
Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussantzeit: August und September.
Pflanzweite: 15-20 Cm.
Bedenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle hirneves Konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten András-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csak olyan csomagoknál vállal teljes jóállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

A legjobb háziszernek bizonyult, az emésztés rendezésére, a rendszeres vérkeringésre, az elromlott és hibás vért eltávolítani. A főkéllék, az egészség megtartására, ugyszintén gyors és biztos gyógyítása a gyomor-bajnak, p. o. étvágy hiányáról, savanyú felbőfögésnél, felfúvódásnál, hányinger, test és gyomorajás, gyomorgöres, tüdővész a gyomornak elnyálkálódás vértudulás, hőmorholden és női betegségeknél, bélbetegségeknél 40 év óta bizonyult legjobbnak.

Dr. Rosa élet Balzsama

Prágai házi flastrem

B. Fagner gyógyszertárából Prágában 203. IV.

Elénkben tartja az emésztő képességet, tiszta és egészséges vért esmál és biztos világotterjeit nép-háziszser.

1 PalaezR 50 Kr dla. pal. 1 ffrt-pertén 20 Kr f.

A gyógyulás fájdalom nélkül történik a flastrem hűsítése alatt.

1 Debeza 25-30 Kr. pertén 6 krral több.

Óvás! Mindenki az eredeti präparatumot kérje B. Fagner gyógyszerésznél készültett Prágában, és vigyázzon hogy minden oldalon Dr. Rosa védjegye legyen, az egyik oldalon a gömbölyü, a másik oldalon a háromszög védjegye.

Mindenki aki utánzottat bemutatott díjaztatik.
Ezer és ezer köszönő levelek a világ minden részéből.

RAKTARAK: Török J. Budapest és A Egger, Budapest főraktár a készítőnél, B. Fagner. Apotheke zum schwarzen Adler in Prag. Ecke der Spornergasse Nr. 203.

Posta küldemények fordulattal.

Helyben Vladár Sándor gyógyszerésznél.

26-4